

Aprovat
en la sessió del Govern

del dia 16 JUNY 2015

El secretari del Govern

ACORD

del Govern d'aprovació del Pla de contractació pública alimentària de Catalunya.

El Parlament de Catalunya, mitjançant la Resolució 655/X, adoptada el 30 d'abril de 2014 per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, va instar el Govern de la Generalitat a impulsar la incorporació, en els expedients de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del seu sector públic, de determinats aspectes relacionats amb la qualitat dels productes agroalimentaris i les repercussions ambientals de la producció d'aliments, els quals tenen també una incidència indirecta en la salut pública.

Posteriorment, l'11 de juliol de 2014, el Ple del Parlament de Catalunya va adoptar la Resolució 739/X, sobre el món agrari, mitjançant l'apartat p) de la qual, tot concretant les previsions de Resolució 655/X, esmentada anteriorment, instà el Govern de la Generalitat de Catalunya a elaborar, en el termini d'un any, un Pla de contractació pública alimentària per donar compliment als objectius de l'abans esmentada Resolució de la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

El Govern de la Generalitat de Catalunya ha fet valer el paper estratègic de la contractació pública amb iniciatives com ara l'aprovació de l'Acord del Govern de 16 d'abril de 2013, de mesures per facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública, o la promoció de les clàusules socials i de l'R+D+I en la contractació pública, entre d'altres.

D'una banda, el Govern vol donar compliment a les resolucions del Parlament esmentades i, de l'altra, valora la incidència positiva de la contractació pública en matèria d'adquisició o subministrament de productes agroalimentaris en la promoció de la salut, la preservació del territori i l'enfortiment de la funció equilibradora d'aquest territori desenvolupada pel sector primari.

Per tot això, a proposta dels consellers de la Presidència i d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, el Govern

Acorda:

Aprovar el Pla de contractació pública alimentària de Catalunya que consta com a annex.

Pla de contractació pública alimentària de Catalunya

1. Presentació

El Parlament de Catalunya, mitjançant la Resolució 655/X, adoptada el 30 d'abril de 2014 per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, va instar el Govern de la Generalitat a impulsar la incorporació, en els expedients de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del seu sector públic, de determinats aspectes relacionats amb la qualitat dels productes agroalimentaris i les repercussions ambientals de la producció d'aliments, els quals tenen també una incidència indirecta en la salut pública.

Posteriorment, l'11 de juliol de 2014, el Ple del Parlament de Catalunya va adoptar la Resolució 739/X, sobre el món agrari, mitjançant l'apartat p) de la qual, tot concretant les previsions de Resolució 655/X, esmentada anteriorment, instà el Govern de la Generalitat de Catalunya a elaborar, en el termini d'un any, un Pla de contractació pública alimentària per donar compliment als objectius de l'abans esmentada Resolució de la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

El present document és el resultat del treball desenvolupat conjuntament pel grup interdepartamental constituït amb l'objectiu de proposar, d'acord amb el marc legal vigent, les possibles actuacions i clàusules contractuals dirigides a donar compliment, mitjançant l'aprovació d'un Pla de contractació pública alimentària, a la referida Resolució 739/X del Parlament de Catalunya.

El grup de treball ha estat coordinat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, i pel Departament de la Presidència –a través de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública-, i ha comptat amb la participació del Departament de Salut, del Departament de Benestar Social i Família, del Departament de Justícia, del Departament d'Ensenyament i del Departament d'Economia i Coneixement mitjançant la Secretaria Tècnica de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.

2. Introducció

Potencialitats de la contractació pública

La contractació pública té un pes econòmic molt important, que a Catalunya continua essent molt significatiu malgrat les actuals restriccions pressupostàries derivades del context econòmic general.

Així, a nivell europeu, representa un 19% del PIB i, a Catalunya, l'import de les adjudicacions contractuals s'ha apropat als 4.000 M€ anuals en períodes de màxim creixement econòmic, si bé en aquests moments, pel motiu abans referit, es situa entorn dels 1.188 M€ anuals, segons les darreres dades corresponents a l'exercici 2013¹.

Aquesta potencialitat en termes econòmics determina que la contractació pública, més enllà de la seva finalitat directa de cobrir necessitats mitjançant l'adquisició de béns i serveis de la forma més eficient possible, pot i ha de contribuir indirectament al desenvolupament de polítiques d'interès general.

La quarta generació de directives europees en matèria de contractació pública, publicades el 28 de març de 2014, conté diverses previsions relatives al reforç del caràcter estratègic de la contractació pública. En aquest sentit, la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, en els seus considerants, reconeix el paper clau de la contractació pública com a instrument de recolzament d'objectius socials comuns. La Directiva autoritza els poders adjudicadors a incloure criteris d'adjudicació i condicions d'execució dels contractes que potenciïn, entre d'altres, la integració de consideracions socials i ambientals en els procediments de contractació, tenint en compte, per exemple, el cost del cicle de vida dels productes, serveis i subministraments adquirits, sempre que aquells criteris i condicions d'execució facin referència a les obres, els subministraments o

¹ Vegeu l'[Informe de l'activitat contractual de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic l'any 2013](#).

els serveis que s'hagin de facilitar en el marc d'un contracte públic i que quedi garantida la competència real dels licitadors de tal manera que no s'escullin ni s'apliquin de forma que discriminin, directament o indirectament, els operadors econòmics d'altres Estats membres o de tercers països o que siguin part en l'ACP (Grup d'Estats d'Àfrica, el Carib i el Pacífic) o en els Acords de Lliure Comerç en què la Unió sigui part.

Amb aquelles finalitats, la referida Directiva també habilita els poders adjudicadors que adquireixin obres, subministraments i serveis amb característiques ambientals, socials o d'un altre tipus a referenciar etiquetes concretes, com l'Etiqueta ecològica de la Unió Europea, etiquetes plurinacionals i d'altres tipus, sempre que les seves exigències estiguin vinculades a l'objecte del contracte i siguin verificables.

El Govern de la Generalitat de Catalunya està fent valer el paper estratègic de la contractació pública amb iniciatives com ara l'aprovació de l'Acord del Govern de 16 d'abril de 2013, de mesures per facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública, o la promoció de les clàusules socials i de l'R+D+I en la contractació pública, entre d'altres.

En aquell sentit, quan la contractació pública té per objecte l'adquisició o el subministrament de productes agroalimentaris també pot incidir positivament en la promoció de la salut, recolzar la preservació del territori i enfortir la funció equilibradora del territori que desenvolupa el sector primari.

La contractació pública de productes agroalimentaris

La compra pública, pel volum econòmic que representa, si és orientada des d'un punt de vista de responsabilitat social i ambiental, té una gran capacitat per incidir en els sistemes de producció agroalimentaris.

La taula següent recull les dades sobre l'activitat contractual alimentària de l'any 2013 de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic comunicades pels òrgans de contractació al Registre Públic de Contractes de la Generalitat de Catalunya (RPC).

Objecte activitat	2013			
	Nombre contractes	%	Import contractes	%
Queviures	126	17,9%	2.636.737,07	0,5%
Alimentació i serveis associats	131	18,6%	71.326.583,54	14,3%
Serveis diversos que inclouen alimentació	446	63,4%	424.633.144,14	85,2%
Total	703	100,0%	498.596.464,75	100,0%

Font: Registre Públic de Contractes (RPC). Elaboració OSACP

L'activitat contractual referida la conformen les adjudicacions de contractes materialitzades durant l'exercici, les pròrrogues de contractes adjudicats amb anterioritat, els contractes pluriennals adjudicats en anys anteriors que han tingut una anualitat pressupostària en els anys dels exercicis analitzats, i els contractes menors dels departaments i de les set entitats del sector públic que disposen de Gestor Electrònic d'Expedients de Contractació (GEEC).

Les dades es defineixen amb tres categories de contractes en funció del seu objecte contractual:

1. Queviures: subministrament d'aliments i begudes.
2. Alimentació i serveis associats: serveis de restauració que cobreixen l'alimentació i altres serveis directament vinculats amb aquella, com poden ser el servei de cuina o neteja. És el cas, per exemple, de serveis de càtering, de restauració, de cafeteria o de màquines expenedores de begudes i aliments.
3. Serveis diversos que inclouen alimentació: contractes que engloben diverses tipologies de serveis. Es tracta, principalment, de contractes, com és ara de gestió de centres de dia per a diferents col·lectius, residències de la gent gran, centres penitenciaris i centres d'ensenyament.

En total, segons les dades informades a l'RPC, l'any 2013 es van formalitzar 703 contractes que incorporaven productes alimentaris amb un import de 498 milions d'euros. Tanmateix, no tot

aquell import correspon a alimentació sinó que cal fer una estimació tenint en compte l'import total dels contractes de queviures, un percentatge proporcional de l'import dels contractes d'alimentació i serveis associats i de serveis diversos, que s'extreu de paràmetres derivats de diversos estudis específics disponibles. En atenció a les anteriors consideracions, s'estima que, dels 498 M€ abans esmentats, com a mínim 60 M€ correspondrien a alimentació.

A l'hora de quantificar la contractació pública de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic en l'àmbit de l'alimentació, tanmateix, cal tenir presents les tres consideracions següents:

- a) Per un costat, el fet que, com s'ha exposat, les dades anteriors no abasten la contractació menor de les entitats del sector públic que no disposen de GEEC.
- b) Altrament, que les dades referides no inclouen els contractes dels menjadors escolars, ja que la seva gestió correspon als consells comarcals i l'exerceixen directament o mitjançant convenis amb ajuntaments o associacions de mares i pares d'alumnes.
- c) I finalment, que la despesa en contractació alimentària seria notablement superior si no ens trobéssim en un context econòmic marcat per una contenció de la despesa pública, que determina uns imports de l'activitat contractual per sota dels propis de períodes de creixement econòmic.

Si analitzem la contractació alimentària en termes dels òrgans contractants i de la finalitat a la qual aquella respon, és important remarcar que els departaments (i les respectives entitats del sector públic que tenen adscrites) amb una major despesa són el de Benestar Social i Família - que contracta l'alimentació dels centres residencials assistits per a persones grans, persones amb discapacitat intel·lectual o física i altres col·lectius en situació de risc social-, el Departament de Justícia -que ha de fer front, entre d'altres serveis, a l'alimentació dels centres penitenciaris- i el Departament de Salut, que abasteix d'alimentació els centres sanitaris.

Per un altre costat, cal considerar també el caràcter especial de la contractació pública alimentària pels específics impactes que pot tenir en l'àmbit de la salut -pel major valor nutritiu dels productes-, en el medi ambient -per la disminució de la petjada de carboni derivada de determinats productes- o per a l'educació i la sensibilització dels consumidors vers els avantatges dels productes frescos i de temporada.

Context europeu

A nivell europeu, han estat diverses les iniciatives comunitàries dirigides a promoure els components socials i ambientals de la compra pública alimentària. Entre elles, són especialment significatives les següents declaracions i recomanacions:

a. Llibre Verd de la Compra Pública de la Unió Europea, sobre la modernització de la contractació pública².

El 27 de gener de 2011 la Comissió Europea va publicar aquest document, en el qual es fa palesa la important contribució que les autoritats públiques poden fer, per a l'assoliment dels objectius estratègics d'Europa 2020³, utilitzant el seu poder adquisitiu per comprar béns i serveis amb un alt valor social en termes, entre altres, de preservació del medi ambient i de lluita contra el canvi climàtic, de reducció del consum energètic o de millora de la salut pública. A més, la Comissió declara que una demanda significativa procedent de les autoritats públiques de productes i serveis més ecològics, amb baixes emissions de carboni i socialment responsable, pot influir en les tendències dels sistemes de producció i en els hàbits de consum dels pròxims anys.

b. Dictamen del Comitè de les Regions de la Unió Europea "Sistemes d'aliments locals".

L'impuls europeu també es troba recollit en el Dictamen del Comitè de les Regions de la Unió Europea "Sistemes d'aliments locals" (DOUE Dictamen C104/01 2.4.2011), en el qual aquesta instància europea manifesta que els sistemes d'aliments locals donen suport a l'economia regional i local, produeixen beneficis mediambientals, gràcies a uns sistemes de producció més sostenibles, i que els canals curts de distribució augmenten la interacció entre els consumidors i productors. Per tot això, el Comitè de les Regions considera en el seu dictamen que la contractació pública és un bon instrument per potenciar els aliments locals.

² [Llibre Verd de la Compra Pública de la Unió Europea, sobre la modernització de la contractació pública](#)

³ [Comunicació de la Comissió Europa 2020. Una estratègia per un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, de 3 de març de 2010 COM \(2010\) 2020](#)

c. Informe sobre com evitar el desaprofitament d'aliments: estratègies per millorar l'eficiència de la cadena alimentària de la UE de la Comissió d'Agricultura i Desenvolupament Rural del Parlament Europeu (2011/2175(INI)).

A través d'aquest informe la referida Comissió posa de manifest que les actuacions relacionades amb la sostenibilitat no s'han de limitar únicament a l'eficiència en la producció i en la distribució d'aliments, sinó que també s'han d'examinar les pautes de consum d'aliments amb l'objectiu de reduir les pèrdues i el malbaratament d'aliments, tot considerant, per aquests motius, prioritari incloure a l'agenda política europea el tractament del malbaratament alimentari al llarg de tota la cadena agroalimentària.

L'agroalimentari, un sector estratègic

El sector agroalimentari té una rellevància estratègica per múltiples factors, com són, a banda de la seva funció econòmica, la contribució a l'equilibri territorial i la preservació del paisatge i el medi ambient. Addicionalment, es tracta d'un sector integrat principalment, al costat de grans empreses agroalimentàries capdavanteres, per tot un conjunt de PIME que, en el cas de Catalunya, es troben distribuïdes entre les diferents comarques i que contribueixen de forma decisiva al seu desenvolupament econòmic.

En tot l'espai europeu, els agricultors i ramaders han fet en els darrers anys veritables esforços per millorar la competitivitat de les seves explotacions i per orientar-les cap a la generació de productes agroalimentaris d'alta qualitat i vers una producció més eficient i més respectuosa amb el medi ambient.

Les diferents administracions públiques, des de l'àmbit comunitari fins als regionals, han desenvolupat polítiques actives per tal de facilitar aquesta transformació del sector agroalimentari. En el cas de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, s'han potenciat els productes agroalimentaris de qualitat diferenciada, els de proximitat, els de producció agrària ecològica i els de producció integrada. Actualment tots aquests productes tenen una progressiva presència en els mercats amb els identificatius corresponents per tal que els consumidors puguin distingir-los i adquirir-los amb totes les garanties.

Aquestes polítiques han determinat l'escenari actual de producció agroalimentària de qualitat diferenciada i realitzada amb criteris de sostenibilitat ambiental, del qual participen diferents opcions productives com són les següents:

- a) Els distintius d'origen i de qualitat de productes agroalimentaris, regulats per les denominacions d'origen protegides (en endavant, DOP) i les indicacions geogràfiques protegides (en endavant, IGP)⁴, que deuen essencialment les seves propietats i característiques a la zona geogràfica on es produeixen i elaboren.

A Catalunya, es disposa de tot tipus de productes agroalimentaris amb aquells distintius, però hi són especialment representats elements bàsics de la dieta mediterrània com ara els olis d'oliva verge extra i vegetals frescos. Actualment, 20 productes catalans gaudeixen de reconeixement com a denominació d'origen protegida (11) o indicació geogràfica protegida (9). Aquests productes agrupen més de 21.300 productors agraris i 330 empreses elaboradores. La seva producció certificada anual és d'aproximadament 88 milions d'euros.

- b) Tots els referits productes poden ser també considerats productes de proximitat, en el sentit que són produïts en un territori concret i localment específic. L'any 2013 es va regular a Catalunya, de forma pionera, un règim d'acreditació de la venda de proximitat de productes agroalimentaris als consumidors finals, que identifica els productes de venda directa o de circuit curt, amb únicament un intermediari⁵. Els productes de venda de proximitat, que es caracteritzen també per la seva frescor, temporalitat i un baix impacte ambiental associat, contribueixen a potenciar sistemes de producció més sostenibles, a recolzar la cohesió social i l'esperit de comunitat, així com al manteniment del sector productiu en el territori. Actualment compten a Catalunya amb 56 agrupacions de productors acreditades (bàsicament cooperatives), a més de 1.750 productors acreditats individualment.

⁴ Reglament (UE) núm. 1151/2012, sobre règims de qualitat de productes agrícoles i alimentaris (DOUE núm. L343, de 14/12/2012)

⁵ Decret 24/2013, de 8 de gener, sobre l'acreditació de la venda de proximitat de productes agroalimentaris (DOGC núm. 6290, de 10 de gener de 2013)

- c) La producció agrària ecològica⁶ i la producció integrada⁷, que identifiquen –amb diferent intensitat- productes amb una garantia de qualitat i seguretat alimentària superior als estàndards fixats per les normatives generals, i que estan produïts complint exigents criteris ambientals.

En el mercat català d'aliments també s'ha consolidat una sòlida oferta de producció agrària ecològica i integrada. Així, el sector de la producció agrària ecològica a Catalunya abasta 112.400 hectàrees – principalment de vinya, amb 7.800, i d'oliveres, amb 6.000-, conreades per 2.470 operadors. Pel que fa a les explotacions ramaderes ecològiques, la carn

és la més implantada amb 372 explotacions. El volum de negoci anual declarat pel sector ecològic és de més de 150 milions d'euros.

El sector de la producció integrada representa més 30.000 hectàrees, amb una producció total de 537.000 tones i 2.787 operadors.

Els beneficis de la qualitat dels productes agroalimentaris en la salut

La restauració pública col·lectiva desenvolupa un important paper per a la societat catalana, en termes de significació econòmica -inclou, entre d'altres, l'alimentació hospitalària, l'alimentació dels centres d'ensenyament, l'alimentació dels centres penitenciaris i l'alimentació de molts centres de treball- com per les circumstàncies concurrents en els seus principals destinataris: infants, persones grans, malalts i altres subjectes per als quals és fonamental una adequada alimentació.

El Govern de la Generalitat de Catalunya desenvolupa tot un conjunt de polítiques de salut pública, un important aspecte de les quals és la promoció d'hàbits d'alimentació saludables entre la ciutadania per millorar la qualitat de vida de les persones, fet que també contribueix, indirectament, a reduir determinades despeses públiques en sanitat.

⁶ Reglament (CE) núm. 834/2007 del Consell, de 28 de juny de 2007, sobre producció i etiquetatge dels productes ecològics (DOUE núm. L189, de 20 de juliol de 2007)

⁷ Reial decret 1201/2002, de 20 de novembre, pel qual es regula la producció integrada de productes agrícoles (BOE núm. 287, de 30 de novembre de 2002) i Decret 413/2006, de 31 d'octubre, pel qual s'estableixen les Normes generals de la producció integrada a Catalunya (DOGC núm. 4753, de 3 de novembre de 2006)

En aquest sentit, per part del Departament de Salut s'efectuen recomanacions sobre la importància de la qualitat dels productes agroalimentaris en la restauració col·lectiva, les quals es troben contingudes en múltiples instruments i iniciatives, com són, per exemple, els derivats del Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP), de l'Estratègia de la Promoció de l'Activitat Física i l'Alimentació Saludable (PAAS) -que emmarca actuacions com ara el Programa de revisió de menús escolars (PReME) o la Piràmide de l'alimentació saludable- el Programa AMED, d'acreditació d'establiments promotors d'Alimentació Mediterrània, o la campanya *Aquí sí. Fruita i salut*.

Mitjançant totes aquestes actuacions es potencia la inclusió d'aliments de temporada i de proximitat, que conserven millor les seves propietats originals, a més d'afavorir la vinculació entre els àmbits rural i urbà, així com entre els de producció i consum, i també contribuir a dinamitzar la producció agrària local i a reduir la contaminació associada al transport dels aliments.

També es recomana la recuperació de la dieta mediterrània, caracteritzada per ser diversa i equilibrada i pel consum de cereals, en especial els rics en fibra, fruita fresca del temps i fruita seca, verdures, llegums i oli d'oliva, pel fet que és reconeguda internacionalment com a saludable i perquè contribueix a mantenir la gastronomia del territori com a valor cultural.

En els menús escolars, es potencia especialment la inclusió de fruites i hortalisses estacionals i d'entorn, i la incorporació de productes ecològics també és considerada un valor afegit pel fet que aquests aliments tenen millors propietats sensorials (aroma, gust, etc.) i el sistema per a la seva producció afavoreix la sostenibilitat ambiental.

Pels beneficis exposats que aporten els productes agroalimentaris de qualitat sobre la salut de les persones, és de gran importància que les recomanacions del Departament de Salut descrites es prenguin en consideració en la contractació pública de serveis de restauració col·lectiva.

Promoció de productes agroalimentaris de qualitat i de proximitat

A causa de la seva gran dimensió, la restauració col·lectiva pot esdevenir un motor de promoció del sector agroalimentari de qualitat, de proximitat i respectuós amb el medi ambient.

En les darreres dècades s'ha produït un allunyament entre els punts de producció i els de consum dels aliments que fa que els consumidors tinguin un gran desconeixement sobre els costos i els beneficis vinculats a la producció alimentària, no només dels econòmics, sinó que també i especialment dels ambientals, socials i culturals.

La promoció de productes de proximitat afavoreix la diversificació de les fonts d'ingressos de les explotacions agrícoles i ramaderes, i indirectament potencia el consum de productes frescos i de temporada. La reducció de la distància entre la producció i el consum, i del nombre d'intermediaris, té efectes positius per als productors i per a la ciutadania, i minimitza l'impacte ambiental associat al transport. A més, potenciant l'adquisició de productes agroalimentaris de proximitat i de qualitat diferenciada també es reforça la participació de les PIME en la contractació pública, fet que, a banda de dinamitzar la tipologia empresarial més important al nostre territori, contribueix a una major concurrència empresarial en les licitacions contractuals i, per tant, incrementa l'eficiència de la contractació pública.

El sector alimentari català, format per l'agricultura, la ramaderia, l'artesania, la indústria alimentària i la restauració, conforma el denominat "model alimentari català", que es fonamenta en la defensa de les característiques de seguretat, diversitat i qualitat dels seus productes.

Per mitjà de la contractació pública de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic es poden impulsar les esmentades polítiques públiques agràries de promoció de productes agroalimentaris de qualitat i de proximitat, així com les polítiques de salut pública de promoció d'hàbits d'alimentació saludables, sens perjudici de la necessària lliure competència i circulació de mercaderies.

Exemplaritat del comportament de les administracions i ens públics

El sector públic ha de ser exemplar amb el seu propi comportament com a consumidor i ser coherent amb les polítiques públiques que impulsa. Conseqüentment, és necessari que les administracions optin per productes agroalimentaris que compleixin amb exigents requisits econòmics, socials i ambientals al llarg de tot el seu cicle de vida, i que potenciïn la cuina com a signe d'identitat cultural ja que forma part de les tradicions d'un territori i està totalment vinculada als seus paisatges i habitants.

Principis imperatius en la contractació pública

La potencialitat de la contractació pública per al desenvolupament de qualsevol política indirecta i, per tant, també de totes aquelles relacionades amb les finalitats d'aquest Pla, ha de ser articulada i desenvolupada dins el marc normatiu vigent.

Aquest marc normatiu, que es troba establert, fonamentalment, per les directives europees en la matèria (directives 2004/18/CE i 2014/24/UE) i pel contingut del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, determina la necessària aplicació, com a pilars bàsics de la contractació pública, dels principis de no-discriminació, d'igualtat de tracte i de lliure concurrència, el ple respecte als quals s'ha d'incorporar naturalment a les previsions del Pla.

3. Definicions

Als efectes d'aquest Pla s'entendrà per:

- a) **Dieta mediterrània**: patró alimentari basat en una combinació de productes agroalimentaris de gran varietat i de proximitat, amb una destacada presència dels d'origen vegetal, i rica en fibra, vitamines i hidrats de carboni complexos, aquests darrers en forma de cereals, preferiblement integrals i llegums. Els greixos que principalment s'utilitzen són els d'origen vegetal on el rei per excel·lència és l'oli d'oliva. Les coccions són lleugeres utilitzant preferiblement planxes, papillotes, forns i saltejats, i disminuint la

utilització de greixos d'origen animal, com el llard de porc. L'aportació d'aliments d'origen animal cobreix les necessitats bàsiques amb carns blanques/magres, ous i peix blanc/blau, disminuint el consum de carns vermelles i greixoses. Per les seves característiques, és considerada una de les més saludables del món segons els científics.

b) Recepta tradicional: indicació sobre la preparació de plats de cuina que conté ingredients propis de les comarques de Catalunya i de temporada, amb els quals els habitants d'aquelles s'hi senten identificats per causes de cultura i d'història. Es troben recollides en els principals receptaris reconeguts de Catalunya, en particular en el "Corpus del Patrimoni Culinari Català".

c) Producte fresc: producte agroalimentari que conserva inalterades les seves qualitats originàries i que no ha estat congelat, ultracongelat o tractat tèrmicament. Pot ser acreditat mitjançant declaració responsable del subministrador en la qual aquest manifesti que el producte no ha experimentat cap dels anteriors tractaments.

d) Producte de qualitat diferenciada: producte agroalimentari d'especial qualitat, acreditada mitjançant una certificació de DOP (Denominació d'Origen Protegida) o d'IGP (Identificació Geogràfica Protegida), per complir les condicions derivades del Reglament (UE) núm. 1151/2012, sobre règims de qualitat de productes agrícoles i alimentaris (DOUE núm. L343, de 14/12/2012), o bé acreditada a través d'un altre mitjà que certifiqui fefaentment el compliment d'aquelles condicions.

e) Producte de producció agrària ecològica: producte agroalimentari que compleix les condicions establertes en el Reglament (CE) núm. 834/2007 del Consell, de 28 de juny de 2007, sobre producció i etiquetatge dels productes ecològics (DOUE núm. L189, de 20 de juliol de 2007). Pot ser acreditat mitjançant certificat del Consell Català de Producció Agrària Ecològica o per qualsevol altre organisme regional o estatal autoritzat, i també pot ser acreditat amb la presentació de proves suficients que demostrin el compliment d'aquelles condicions.

f) Producte de producció integrada: producte agroalimentari que compleix les condicions establertes en el Reial decret 1201/2002, de 20 de novembre, pel qual es regula la producció integrada de productes agrícoles (BOE núm. 287, de 30 de novembre de

2002). Pot ser acreditat mitjançant certificat del Consell Català de Producció Integrada o per qualsevol altre organisme regional o estatal autoritzat, i també pot ser acreditat amb la presentació de proves suficients que demostrin el compliment d'aquelles condicions.

g) Producte de venda de proximitat: producte agroalimentari, procedent de la terra o de la ramaderia i/o resultat d'un procés d'elaboració o de transformació que es realitza a favor del consumidor o consumidora final, directament o mitjançant la intervenció d'una persona intermediària, per part dels productors o agrupacions de productors agraris. La venda de proximitat inclou la venda directa (la realitzada directament pels productors o agrupacions de productors agraris a favor del consumidor o consumidora final, sense la intervenció de cap persona intermediària) i la venda en circuit curt (la realitzada pels productors o agrupacions de productors agraris a favor del consumidor o consumidora final, amb intervenció d'una persona intermediària). Pot ser acreditat pels mitjans establerts en el Decret 24/2013, de 8 de gener, sobre l'acreditació de la venda de proximitat de productes agroalimentaris, i també pot ser acreditat a través d'altres possibles mitjans que demostrin el compliment d'aquelles condicions.

h) Producte de temporada: fruita o verdura que comprèn uns mesos de cultiu i recol·lecció específics, i que té un període de producció òptim.

4. Clàusules a incloure en els contractes del sector públic que incorporin productes agroalimentaris

Seguidament s'estableixen diferents clàusules a incorporar en la contractació pública de productes agroalimentaris dirigides a promoure una alimentació saludable i de qualitat, obtinguda mitjançant processos respectuosos amb el medi ambient i afavoridora de l'equilibri territorial i del paper fonamental que el sector primari desenvolupa en el territori.

Sempre que en els plecs i/o documents reguladors de la contractació es faci referència a algun dels conceptes definits a l'anterior apartat 3, s'hi incorporarà el contingut de la definició.

El conjunt de clàusules contingudes en aquest apartat no constitueix cap *numerus clausus* sinó que, mitjançant aquest propi Pla, s'insta els òrgans de contractació a incorporar-hi totes

aquelles altres que resultin adients als objectes i característiques dels contractes i que aquells considerin convenients per a una òptima satisfacció dels objectius exposats a l'apartat anterior.

4.1. Clàusules a incloure específicament en contractes que tinguin per finalitat la promoció de Catalunya

Les clàusules d'aquest apartat correspondran a aquells contractes l'objecte dels quals sigui definit, addicionalment a aquelles altres finalitats que el contracte pugui tenir, per la promoció del coneixement de Catalunya, a través dels productes agroalimentaris propis i de les receptes tradicionals, en altres territoris o per part de persones de fora de Catalunya.

A. Clàusula a incloure en la definició de l'objecte del contracte

1. *"Constitueix l'objecte del contracte la promoció de Catalunya a través de la difusió dels productes agroalimentaris propis."*

B. Possible clàusula a incloure com a criteri d'adjudicació

1. *"Es puntuarà amb un màxim de X punts l'ofertament d'un nombre o percentatge de productes agroalimentaris d'origen català superior al determinat en les especificacions tècniques. (determinar el nombre o percentatge de productes que correspongui)*

La millor oferta rebrà la màxima puntuació i la resta d'ofertes rebran la puntuació proporcional derivada de l'aplicació de la fórmula següent:

$$\text{Puntuació de cada oferta} = \frac{(\text{Puntuació màxima}) \times (\text{nombre o percentatge de l'oferta a valorar})}{(\text{nombre o percentatge de la millor oferta})}$$

C. Clàusula a incloure com a criteri d'adjudicació addicional

1. *"En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada que ofereixi un major nombre de productes agroalimentaris d'origen català."*

D. Possibles clàusules a incloure com a condició d'execució

1. *"Els productes agroalimentaris utilitzats en l'execució del contracte seran d'origen català sempre que sigui possible."*
2. *"Seran d'origen català els següents productes agroalimentaris utilitzats en l'execució del contracte: (determinar aquells productes que hagin de ser d'origen català)".*
3. *"Seran d'origen català n productes o n percentatge de productes agroalimentaris utilitzats en l'execució del contracte." (determinar el nombre o el percentatge que correspongui)*
4. *"Els menús seran dissenyats d'acord amb la dieta mediterrània."*
5. *"Els menús inclouran n receptes tradicionals de les comarques de Catalunya."*
6. *"Sempre que sigui possible, els productes agroalimentaris se subministraran en envasos retornables."*
7. *"El contractista informará els destinataris de la prestació sobre l'origen català dels productes agroalimentaris oferts i sobre les propietats organolèptiques i/o en termes de qualitat que aquells tinguin."*

4.2. Clàusules per incorporar en tot tipus de contractes que incloquin productes agroalimentaris i en els quals existeixi una vinculació entre aquests i l'objecte del contracte⁸

A. Possibles clàusules a incloure com a especificacions tècniques

1. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes alimentaris que formin part de la prestació contractada seran frescos."*

⁸ Amb la finalitat d'incloure aquest tipus de clàusules en el major nombre de contractes, es recomana, sempre que sigui possible, fer constar en els plecs de clàusules o documents reguladors de la contractació, que el seu objecte o finalitat és també el desenvolupament de polítiques socials i/o ambientals, com poden ser, en funció dels casos, la promoció de la salut pública, la reducció de l'impacte ambiental derivat de la producció agroalimentària o la preservació del territori i de l'equilibri territorial, entre d'altres.

2. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes alimentaris que formin part de la prestació contractada seran de temporada, principalment les fruites, les hortalisses i les verdures⁹".*
3. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes agroalimentaris / de determinats productes agroalimentaris (posar allò que més convingui segons l'òrgan de contractació i la disponibilitat del mercat) que formin part de la prestació contractada seran de qualitat diferenciada."*
4. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes agroalimentaris que formin part de la prestació contractada seran de producció agrària ecològica."*
5. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes alimentaris que formin part de la prestació contractada seran de producció integrada."*

B. Possibles clàusules a incloure com a criteri d'adjudicació

S'inclourà com a criteri d'adjudicació -i s'atorgarà per aquest concepte una puntuació determinada- l'ofertament per part dels licitadors d'un determinat nombre o percentatge dels productes agroalimentaris relacionats a continuació¹⁰:

- Productes de venda de proximitat.
- Productes frescos.
- Productes de temporada.
- Productes de qualitat diferenciada.
- Aliments de producció agrària ecològica.
- Aliments de producció integrada.

⁹ Es recomana adjuntar un calendari estacional de productes de temporada de la zona i establir que aquests siguin incorporats entre els productes agroalimentaris que formin part de la prestació.

¹⁰ Mitjançant l'oferta d'aquests productes es valora la qualitat de les proposicions contractuals, atès que aquells tenen unes propietats organolèptiques específiques i són especialment saludables.

C. Clàusula a incloure com a criteri d'adjudicació addicional

S'inclourà com a clàusula de desempat, per al supòsit que dues o més proposicions s'iguessin com a més avantajoses d'acord amb els criteris d'adjudicació establerts, que tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada que hagi obtingut una major puntuació derivada dels criteris d'adjudicació basats en les tipologies de productes agroalimentaris a les quals fa referència l'anterior apartat B.

D. Possibles clàusules a incloure com a condició d'execució

1. *"n productes agroalimentaris o n percentatge dels productes agroalimentaris que formin part de la prestació contractada procedents de venda de proximitat."*
2. "Els menús seran dissenyats d'acord amb la dieta mediterrània."
3. "Els menús inclouran receptes tradicionals."
4. "Sempre que sigui possible, els productes agroalimentaris se subministraran en envasos retornables."

5.- Contractes menors i procediment negociats per raó de la quantia que incloguin serveis de restauració

En els contractes menors i en els procediments negociats per raó de la quantia que incloguin serveis de restauració es convidaran els operadors econòmics que puguin oferir productes agroalimentaris frescos, de venda de proximitat, de temporada o de qualitat diferenciada.

A aquests efectes es consideraran serveis de restauració tots aquells consistents en el subministrament de productes agroalimentaris, cuinats o no, per al seu consum immediat, com és el cas, per exemple, en *coffee-breaks*, en aperitius o en qualsevol àpat.

En totes aquestes contractacions es donarà especial compliment a la política del Govern de la Generalitat dirigida a facilitar l'accés a la contractació de les PIME, continguda bàsicament en l'Acord de Govern de 16 d'abril de 2013 i en la Instrucció 1/2014, de 9 de gener, de l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública.

6.- Destinatari del Pla

Les previsions contingudes en aquest Pla són d'aplicació a l'Administració de la Generalitat de Catalunya i a les entitats que integren el seu sector públic.

Els responsables dels destinataris del Pla vetllaran per tal que els plecs de clàusules o els documents reguladors de les contractacions que hagin de realitzar incorporin degudament aquelles previsions.